

JĒKABPILS NOVADA PAŠVALDĪBA

JĒKABPILS NOVADA DOME

Reģistrācijas Nr.90000024205

Brīvības iela 120, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV – 5201

Tālrunis 65236777, fakss 65207304, elektroniskais pasts pasts@jekabpils.lv

Jēkabpils novadā

APSTIPRINĀTI
ar Jēkabpils novada domes
____.____.2025. lēmumu Nr.____
(protokols Nr.____, ____.§)

____. ____2025.

Saistošie noteikumi Nr.____

Saistošie noteikumi par aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti Jēkabpils novadā

*Izdoti saskaņā ar
Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma
3.panta trešo daļu, 23.panta pirmo, ceturto un piekto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka no pašvaldības budžeta finansēta aprūpes mājās pakalpojuma bērnam ar invaliditāti un personai līdz 24 gadu vecumam, kurai īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta (turpmāk – aprūpes mājās pakalpojums) piešķiršanas, atteikšanas, izbeigšanas un pārtraukšanas nosacījumus un kārtību, kritērijus aprūpes mājās pakalpojuma nepieciešamības novērtēšanai un apjoma noteikšanai un prasības aprūpes mājās pakalpojuma sniedzējiem.
2. Tiesības saņemt aprūpes mājās pakalpojumu ir Jēkabpils novada pašvaldības administratīvajā teritorijā deklarētam bērnam ar invaliditāti, kuram ir izteikti un smagi funkcionēšanas ierobežojumi un personai līdz 24 gadu vecumam, kurai īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta (turpmāk – bērns) un Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija (turpmāk - Valsts komisija) ir izsniegusi atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību, izņemot bērnu, kurš atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, stacionārā ārstniecības iestādē vai ieslodzījuma vietā, ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene nodarbinātības vai citu objektīvu iemeslu dēļ nevar nodrošināt šī bērna aprūpi un uzraudzību nepieciešamajā apjomā un Jēkabpils novada pašvaldības sociālais dienests (turpmāk – sociālais dienests) ir konstatējis šādas aprūpes nepieciešamību šajos saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

3. Aprūpes mājās pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta bērna aprūpe (palīdzība personīgās higiēnas nodrošināšanā, palīdzība apģērbties un noģērbties, ēdiena gatavošana vai uzsildīšana un palīdzība paēst, palīdzība iekļūt gultā un izkļūt no tās, pozicionēšana un pārvietošanās, ārstniecības personu izsaukšana, medikamentu lietošanas nodrošināšana) un uzraudzība, pašaprūpes spēju attīstība un brīvā laika saturīga pavadīšana.

4. Aprūpes mājās pakalpojumu ir tiesīga sniegt bērna likumiskā pārstāvja vai audžuģimenes izvēlēta fiziska persona, kurai ir darba vai personīgā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti, ja izvēlēta persona nav bērna pirmās pakāpes radnieks vai nedzīvo ar bērnu vienā mājsaimniecībā (turpmāk – aprūpētājs). Aprūpētājs aprūpes mājās pakalpojumu var sniegt vairākām personām ar invaliditāti, nepārsniedzot 40 stundas nedēļā.

5. Sociālais dienests publiskos iepirkumus regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai piesaistīt juridisku personu, kuras pamatdarbība vai kuras attiecīgās struktūrvienības pamatdarbība ir sociālo pakalpojumu sniegšana un kura attiecīgā pakalpojuma sniegšanai ir reģistrēta sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī spēj nodrošināt, ka aprūpes mājās pakalpojumu sniedz personas, kurām ir darba vai personīgā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti un ir apgūtas speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā Ministru kabineta noteiktajā apjomā (turpmāk – pakalpojuma sniedzējs).

6. Aprūpes mājās pakalpojums tiek finansēts no Jēkabpils novada pašvaldības budžeta, sedzot aprūpes mājās pakalpojuma vienas pakalpojuma stundas izmaksas, iekļaujot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli, Labklājības ministrijas mājas lapā publicētās aprēķinātās normālā darba laika ietvaros minimālās stundas tarifa likmes apmērā, ņemot par pamatu kalendārajā gadā aprēķināto lielāko stundas tarifa likmi, kas aprēķināta darbiniekiem, kuri strādā sešu darba dienu nedēļu un 40 stundas nedēļā.

II. Aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršana

7. Lai saņemtu aprūpes mājās pakalpojumu bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene sociālajā dienestā iesniedz iesniegumu par aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanu. Iesniegumu iesniedz personīgi, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, nosūta pa pastu vai elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu un apriti.

8. Iesniegumā norāda:

8.1. bērna vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietas adresi, kurā nepieciešams sniegt aprūpes mājās pakalpojumu;

8.2. bērna likumiskā pārstāvja vai audžuģimenes vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi, tālruna numuru, e-pasta adresi;

8.3. aprūpes mājās pakalpojuma pieprasīšanas mērķi un vēlamo pakalpojuma apjomu, norādot kopējo stundu skaitu kalendāra nedēļā un konkrētu nedēļas dienu vai dienas, kad aprūpes mājās pakalpojums būs nepieciešams (ja zināms). Ja aprūpes mājās pakalpojums tiek pieprasīts

vienreizēju pasākumu apmeklēšanai un saturīga brīvā laika pavadīšanai, jānorāda tikai nepieciešamo stundu skaitu kalendāra nedēļā;

8.4. vēlāmā aprūpētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu.

9. Iesniegumam papildus pievieno šādus dokumentus:

9.1. bērna pārstāvības tiesības apliecinājoša dokumenta kopiju un uzrāda oriģinālu, ja dokuments tiek iesniegts klātienē un šādas informācijas nav sociālā dienesta rīcībā vai informācija nav pieejama valsts un pašvaldības datu reģistros;

9.2. Valsts komisijas atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību, ja šī informācija nav pieejama valsts un pašvaldību datu reģistros;

9.3. darba devēja apliecinājumu, ka bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis ir darba ņēmējs, norādot darba pienākumu veikšanai izmantotās darba stundas kalendāra nedēļā;

9.4. saimnieciskās darbības veicēja pašapliecinājumu par saimnieciskās darbības izpildei veicamajām darbībām izmantojamajām stundām kalendāra nedēļā, ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis ir pašnodarbināta persona vai individuālais komersants;

9.5. izglītības iestādes apliecinājumu, ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis apgūst attiecīgu programmu konkrētajā izglītības iestādē. Ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis apgūst izglītības programmu neklātienē, pakalpojumu piešķir tikai studiju dienās mācību gada laikā un sesijas laikā;

9.6. Nodarbinātības valsts aģentūras apliecinājumu par piedalīšanos Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajos pasākumos, norādot pasākumos pavadāmās stundas kalendāra nedēļā, ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis ir reģistrēts Nodarbinātības valsts aģentūrā kā darba meklētājs vai bezdarbnieks;

9.7. dienas aprūpes centra, dienas centra vai cita sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēja apliecinājumu, ja bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis izmanto attiecīgus pakalpojumus, norādot tajos pavadāmās stundas kalendāra nedēļā;

9.8. citus dokumentus, kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai, ja tie nav valsts vai pašvaldību iestāžu rīcībā.

10. Iesniedzot sociālajā dienestā šo noteikumu 7. punktā minēto iesniegumu, bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene dod atļauju iegūt un izmantot pašvaldības un valsts datu reģistros pieejamo informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai par aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanu, izbeigšanu, pārtraukšanu vai atteikumu piešķirt aprūpes mājās pakalpojumu un veikt datu apstrādi sociālās palīdzības un pašvaldības sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammā (SOPA) un pašvaldības grāmatvedībai veikt datu apstrādi aprūpētāja atlīdzības izmaksas nodrošināšanai.

11. Sociālais dienests izskata šo saistošo noteikumu 7. punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos noteikumu 10. punktā minētos dokumentus un:

- 11.1. pārliecinās valsts un pašvaldības datu reģistros vai bērnam ir noteikta invaliditāte un Valsts komisija izsniegusi atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību, kā arī, vai bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimenes loceklis:
- 11.1.1. ir reģistrēts kā darba ņēmējs vai saimnieciskās darbības veicējs un apmeklē Nodarbinātības valsts aģentūras rīkotos nodarbinātību veicinošos pasākumus;
 - 11.1.2. apgūst attiecīgu izglītības programmu konkrētajā izglītības iestādē, ja persona mācās vai studē;
 - 11.1.3. saņem dienas aprūpes centra, dienas centra vai cita sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus;
- 11.2. pieprasa lēmuma pieņemšanai nepieciešamo papildu informāciju no valsts un pašvaldības iestādēm, juridiskām vai fiziskām personām, ja nepieciešams;
- 11.3. izvērtē aprūpes mājās pakalpojuma nepieciešamību, bērna pašaprūpes, neatkarības un patstāvības līmeni un nosaka aprūpes mājās pakalpojuma apjomu atbilstoši šo saistošo noteikumu pielikumā minētajiem kritērijiem.
12. Sociālais dienests mēneša laikā pēc iesnieguma un visu lēmuma pieņemšanai nepieciešamo dokumentu saņemšanas pieņem vienu no šādiem lēmumiem:
- 12.1. par aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanu, nosakot:
 - 12.1.1. aprūpes mājās pakalpojuma apjomu (stundas mēnesī) atbilstoši šo noteikumu pielikuma 7.3. apakšpunktam, nepārsniedzot 80 stundas kalendāra mēnesī;
 - 12.1.2. aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanas periodu, kas atbilst bērnam noteiktajam invaliditātes periodam;
 - 12.2. par atteikumu piešķirt aprūpes mājās pakalpojumu, ja bērns neatbilst šo noteikumu 2.punktā un šajos noteikumos noteiktajiem aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanas kritērijiem un saņemšanas nosacījumiem
13. Sociālais dienests par pieņemto lēmumu informē bērna likumisko pārstāvi vai audžuģimeni 10 darbdienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas.
14. Ja bērnam nepieciešams saņemt aprūpes mājās pakalpojumu atkārtoti vai ir mainījies aprūpes mājās pakalpojuma pieprasīšanas mērķis un tādēļ bērnam nepieciešams mainīt piešķirtā aprūpes mājās pakalpojuma apjomu, bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene iesniedz sociālajā dienestā iesniegumu par aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanu šajos noteikumos noteiktajā kārtībā.

III. Aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšana

15. Pēc lēmuma pieņemšanas par aprūpes mājās pakalpojuma piešķiršanu sociālais dienests slēdz līgumu ar bērna likumisko pārstāvi vai audžuģimeni un aprūpētāju vai izsniedz bērna likumiskajam pārstāvim vai audžuģimenei norīkojumu aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanai (turpmāk – norīkojums) pie pakalpojuma sniedzēja, ar kuru Jēkabpils novada pašvaldība vai sociālais dienests noslēdzis līgumu par aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu. Līgumā nosaka pakalpojuma apjomu, tā sniegšanas periodu un kārtību, līdzēju tiesības, pienākumus un atbildību,

norēķinu kārtību un citus būtiskus jautājumus, kas saistīti ar pakalpojuma sniegšanu, kā arī līguma izbeigšanas nosacījumus. Norīkojumā norāda:

15.1. norīkojuma numuru un sastādīšanas datumu;

15.2. bērna likumiskā pārstāvja vai audžuģimenes locekļa vārdu, uzvārdu, personas kodu, kontakttālruni, e-pasta adresi;

15.3. bērna vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi un piešķirtā aprūpes mājās pakalpojuma periodu un apjomu;

15.4. norīkotāja amatu, vārdu, uzvārdu.

16. Bērna likumiskajam pārstāvim vai audžuģimenei ir pienākums piecu darbdienu laikā informēt sociālo dienestu par:

16.1. bērna deklarētās dzīvesvietas maiņu;

16.2. bērna ievietošanu stacionārā ārstniecības iestādē, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai ieslodzījuma vietā;

16.3. izmaiņām šo noteikumu 9.2., 9.3., 9.4., 9.5., 9.6. un 9.7. apakšpunktā norādītajā informācijā;

16.4. citiem apstākļiem, kas varētu būt par pamatu izmaiņām aprūpes mājās pakalpojumā vai aprūpētāja vai pakalpojuma sniedzēja maiņai.

17. Bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene ne biežāk kā divas reizes kalendāra gada laikā ir tiesīga atteikties no aprūpētāja vai pakalpojuma sniedzēja un izvēlēties citu aprūpētāju, iesniedzot sociālajā dienestā pamatotu iesniegumu.

18. Aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu bērnam izbeidz, ja:

18.1. bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene iesniedz sociālajā dienestā iesniegumu par atteikšanos no piešķirtā aprūpes mājās pakalpojuma;

18.2. bērna deklarētā dzīvesvieta mainīta uz citas pašvaldības administratīvo teritoriju;

18.3. beidzies sociālā dienesta lēmumā noteiktais aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanas periods;

18.4. sociālais dienests konstatē, ka aprūpes mājās pakalpojums faktiski netiek izmantots, izņemot šo noteikumu 19. punktā minētos gadījumus;

18.5. notikušas izmaiņas šo noteikumu 9.2., 9.3., 9.4., 9.5., 9.6. un 9.7. apakšpunktā norādītajā informācijā, kas dod tiesības saņemt aprūpes mājas pakalpojumu šo noteikumu 12.1. apakšpunktā noteiktajā apjomā un periodā.

19. Aprūpes mājās pakalpojuma sniegšana bērnam tiek pārtraukta uz laiku, kamēr bērns atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, stacionārā ārstniecības iestādē vai ieslodzījuma vietā.

20. Aprūpētājs šo noteikumu 15. punktā minētajā līgumā vai pakalpojuma sniedzējs ar Jēkabpils novada pašvaldību vai sociālo dienestu noslēgtajā līgumā par aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanu bērnam noteiktajā kārtībā reizi mēnesī iesniedz sociālajā dienestā atskaiti par iepriekšējā mēnesī sniegto aprūpes mājās pakalpojumu, un sociālais dienests kontrolē līguma saistību izpildi. Atskaitē norāda dienas, kad tika sniegts aprūpes mājās pakalpojums, un tajās nostrādāto stundu skaitu sadalījumā pa darbībām, kurām attiecīgajās dienās aprūpes mājās pakalpojums ticis izmantots atbilstoši šo noteikumu pielikuma 4.1. apakšpunktā noteiktajiem mērķiem, kā arī pušu apliecinājumus par sniegto un saņemto pakalpojumu.

21. Aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai nepamatoti izlietos finanšu līdzekļus sociālajam dienestam atmaksā:

21.1. bērna likumiskais pārstāvis vai audžuģimene, ja bērns vairs neatbilst aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanas nosacījumiem vai mainījies piešķirtā pakalpojuma apjoms (atmaksā finansējuma starpību par piešķirtā pakalpojuma apjomu un konkrētā bērna izmantotā pakalpojuma apjomu);

21.2. aprūpētājs un pakalpojuma sniedzējs, ja sniegta nepatiesa informācija par sniegto aprūpes mājās pakalpojumu vai sociālais dienests konstatējis citus pārkāpumus saistībā ar aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu.

IV. Lēmumu apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtība

22. Sociālā dienesta lēmumu var apstrīdēt Jēkabpils novada domē Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

23. Jēkabpils novada domes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Jēkabpils novada domes
priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

R. Ragainis

Aprūpes mājās pakalpojuma nepieciešamības novērtēšana un apjoma noteikšana

1. Bērna vārds, uzvārds _____

2. Personas kods ____/____/____/____/____ - ____/____/____/____/____

3. Bērna dzīvesvietas adrese _____

4. Aprūpes mājās pakalpojuma pieprasīšana
4.1. Aprūpes mājās pakalpojuma pieprasīšanas mērķi un vēlamais pakalpojuma apjoms <i>(norādīt visus aktuālos iemeslus)</i>
☐ lai strādātu algotu darbu ____ stundas mēnesī
☐ lai gūtu ienākumus no saimnieciskās darbības ____ stundas mēnesī
☐ lai apgūtu vispārējās vai profesionālās pamata, vidējās vai augstākās izglītības programmu: ☐ klātienē ____ stundas mēnesī; ☐ neklātienē ____ stundas mēnesī
☐ lai piedalītos Nodarbinātības Valsts aģentūras rīkotajos nodarbinātību veicinošos pasākumos ____ stundas mēnesī
☐ lai saņemtu dienas aprūpes centra, dienas centra vai cita sociālās rehabilitācijas pakalpojuma sniedzēja ____ stundas mēnesī
☐ vienreizēju pasākumu apmeklēšanai un saturīga brīvā laika pavadīšanai ____ stundas mēnesī
Kopējais vēlamais pakalpojuma apjoms ____ stundas mēnesī.
4.2. Bērna ikdienas aktivitātes <i>(norādīt visas atbilstošās)</i>
4.2.1. apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi _____ _____ dienas nedēļā; _____ stundas dienā; _____ stundas mēnesī
4.2.2. apgūst izglītību: ☐ vispārējās pamatizglītības iestādes _____ . klasē ☐ klātienē ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ mājaspācībā; ☐ vispārējās vidējās izglītības iestādes _____ . klasē ☐ klātienē ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ mājaspācībā; ☐ speciālās izglītības iestādes _____ . klasē ☐ klātienē ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ mājaspācībā; ☐ cits variants _____ _____
4.2.3. izmanto izglītības iestādes pagarinātās dienas pakalpojumu ☐ jā ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ nē <i>(norādiet iemeslu kāpēc neizmanto)</i> _____ _____
4.2.4. apgūst profesionālās ievirzes izglītības iestādes izglītības programmu ☐ jā _____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ nē
4.2.5. saņem sociālos pakalpojumus: ☐ dienas aprūpes centrā ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ dienas centrā ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī;

☐ specializētajās darbnīcās ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; stundas mēnesī; ☐ "atelpas brīža" pakalpojums ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; stundas mēnesī; ☐ cits variants _____		
4.2.6. saņem regulārus ārstniecības pakalpojumus (piemēram, ergoterapija, fizioterapija u.c.) ☐ jā ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ nē		
Institūcijās bērna aprūpe un uzraudzība nodrošināta ____ stundas mēnesī		
5. Bērna aprūpes un uzraudzības nodrošināšana		
5.1. Mājsaimniecības pilngadīgo locekļu skaits ____		
5.2. Mājsaimniecības pilngadīgā locekļa, kurš ikdienā pastāvīgi īsteno bērna aprūpi un uzraudzību prombūtnes laikā bērna aprūpi un uzraudzību pārējie mājsaimniecības pilngadīgie locekļi ☐ var nodrošināt ____ dienas nedēļā; ____ stundas dienā; ____ stundas mēnesī; ☐ nevar nodrošināt (<i>norādiet iemeslu, kāpēc nevar</i>) _____		
5.3. Bērns bez pilngadīgas personas klātbūtnes var palikt viens (<i>aizpilda, ja bērna vecuma ir no 7 līdz 18 gadiem</i>) ☐ jā, nepārtraukti ____ stundas dienā; ☐ nē		
6. Bērna fizisko un garīgo spēju izvērtējums		
Pašaprūpes, neatkarības un patstāvīgās dzīves prasmju novērtēšanas kritēriji 1. Veic patstāvīgi/funkcionalitāte nav traucēta – 3 punkti. 2. Mēģina un spēj patstāvīgi ar palīdzību, funkcionalitāte biežāk nav traucēta – 2 punkti. 3. Mēģina un spēj patstāvīgi ar palīdzību, funkcionalitāte biežāk ir traucēta – 1 punkts. 4. Nespēj veikt patstāvīgi/funkcionalitāte ir traucēta – 0 punktu. Piezīmes: 1. "Spēj" – novērtē personas psihiskās vai fiziskās īpašības, kas rada iespēju sekmīgi veikt konkrētu darbību, uzdevumu, uztvert un reaģēt atbilstoši situācijai un sociālai videi. 2. "Prot" – novērtē personas zināšanas, iemaņas un prasmes veikt kādu darbību, uzdevumu. (Sadalās, kur tiek vērtētas spējas un prasmes (spēj un prot), vērtējums tiek dubultots, kur katrā ailē maksimālais punktu skaits – 6 = 3 + 3)	spēj	prot
6.1. Sevis apzināšanās		
6.1.1. Spēj un prot nosaukt (zina) savu vārdu un uzvārdu. <i>Kontroljautājums: Kāds ir Jūsu vārds, uzvārds?</i>		
6.1.2. Zina savu dzimšanas gadu un datumu, vecumu, dzimumu, dzīvesvietu. <i>Kontroljautājums: Cik Jums gadu? Kad Jums ir dzimšanas diena? Kāda ir Jūsu adrese?</i>	x	
6.1.3. Spēj apzināties savas stiprās un vājās puses. <i>Kontroljautājums: Ko Jūs spējat darīt vislabāk? Ko vislabāk patīk darīt? Ko nepatīk darīt?</i>		x
6.1.4. Spēj izprast un apzināties savas rīcības sekas. <i>Kontroljautājums: Izstāstiet (klients spēj informēt), kas būs, ja Jūs kaitināsiet svešu suni?</i>		x
6.1.5. Spēj un prot pastāstīt (spēj informēt) par savu ģimeni, tuviniekiem. <i>Kontroljautājums atkarīgs no tā, vai klientam ir ģimene, tuvinieki: Kādas Jums ir attiecības ar ģimeni?</i>		
Punktu skaits 12/9		
Maksimālais punktu skaits 21		
Piezīmes		
6.2. Ēšana, ēdiena gatavošana, šķidruma uzņemšana		
6.2.1. Spēj ēst patstāvīgi. <i>Kontroljautājums: Kur ēdat brokastis, pusdienas, vakariņas?</i>		x

6.2.2. Spēj sakošļāt un norīt barību. <i>Kontroljautājums: Kas vislabāk garšo? Ko visgrūtāk apēst/norīt?</i>		x
6.2.3. Spēj un prot atbilstoši lietot galda piederumus. <i>Kontroljautājums: Kādus galda piederumus parasti izmantojat, lai paēstu?</i>		
6.2.4. Spēj un prot sevi apkalpot pie galda, ielikt ēdienu šķīvī, ieliet tēju, sagriezt maizi. <i>Kontroljautājums: Kā ieliekat ēdienu šķīvī? Kādas sviestmaizes vislabāk garšo?</i>		
6.2.5. Spēj un prot sagatavot uzkodas. <i>Kontroljautājums: Kā var pagatavot, piemēram, sviestmaizes?</i>		
6.2.6. Spēj un prot uzņemt nepieciešamo šķidruma daudzumu. <i>Kontroljautājums: Ko Jūs labprāt dzerat – tīru ūdeni, sulu, tēju, kafiju vai kādu citu dzērienu? Cik daudz šķidruma dienā izdzerat?</i>		
6.2.7. Spēj un prot lietot virtuves tehniku: plīti, mikroviļņu krāsni utt. <i>Kontroljautājums: Uz kā var pagatavot ēst? Ar ko var uzvārīt ūdeni?</i>		
6.2.8. Spēj un prot uzklāt un novākt galdu. <i>Kontroljautājums: Kādi trauki nepieciešami, lai paēstu, piemēram, zupu? Pastāstiet (klients zina), kā uzklājat un novācat galdu?</i>		
6.2.9. Spēj un prot nomazgāt, noslaucīt un nolikt vietā traukus. <i>Kontroljautājums: Kad paēdat, ko dara ar netīriem traukiem? Kur liek tīros traukus?</i>		
6.2.10. Spēj un prot izvērtēt, ko drīkst ēst un ko nedrīkst ēst atbilstoši noteiktai diētai. <i>Kontroljautājums: Kādi produkti ir veselīgi un kādus nav ieteicams ēst bieži un daudz? Pastāstiet (klients zina vai spēj informēt), vai ir kādi produkti, kurus nedrīkst lietot? Kādēļ?</i>		
Punktu skaits 30/24		
Maksimālais punktu skaits 54		
Piezīmes		
6.3. Ģērbšanās		
6.3.1. Spēj un prot apģērbties un noģērbties pats. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Cik reižu dienā Jūs pārģērbjaties?</i>		
6.3.2. Spēj un prot aizpogāt un atpogāt apģērbu. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kādas pogas kreklam/blūzei Jums patīk vislabāk – lielas vai mazas? Cik laika pāiet, kamēr aizpogājat vai atpogājat savu krekl/blūzi?</i>		
6.3.3. Spēj un prot tikt galā ar rāvējslēdzēju apģērbā. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kuram apģērbam ir rāvējslēdzējs? Cik bieži Jūs to velkat?</i>		
6.3.4. Spēj un prot sasiet un atsiet auklas apģērbā un apavos. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kuram apģērbam ir sienamās auklas? Vai bieži to nēsājat? Kurām korpēm vai zābakiem ir sienamās auklas? Kā Jūs tiekat galā ar auklām?</i>		
6.3.5. Spēj un prot izvēlēties apģērbu un apavus atbilstoši laikapstākļiem. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kurš apģērbs Jums vislabāk patīk? Ko Jūs parasti valkājat vasarā, ko ziemā? Kad jāsāk vilkt kādu siltāku jaku?</i>		
Punktu skaits 15/15		
Maksimālais punktu skaits 30		
Piezīmes		
6.4. Personīgās higiēnas uzturēšana		
6.4.1. Saprot personīgās higiēnas nepieciešamību (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Pastāstiet, kādēļ cilvēks mazgājas?</i>		x
6.4.2. Spēj un prot nomazgāties dušā, vannā. <i>Kontroljautājums: Kur jūs parasti mazgājaties? Kur vēl var nomazgāties?</i>		

6.4.3. Spēj un prot rūpēties par saviem matiem (mazgāt, ķemmēt, žāvēt, skūties). <i>Kontroljautājums: Kurš Jums mazgā matus? Kad Jūs ķemmējat matus? Kad Jūs parasti skujaties – no rītiem vai vakaros?</i>		
6.4.4. Spēj un prot iztīrīt savus zobus/kopt mutes dobumu un zobu protēzes. <i>Kontroljautājums: Kad Jūs parasti tīrāt zobus? Ja klientam ir zobu protēzes – kā tīrāt savas zobu protēzes?</i>		
6.4.5. Spēj un prot lietot higiēnas procedūrām nepieciešamos līdzekļus (ziepes, sūkli, šampūnus, krēmus, kabatas lakatiņu, dezodorantu u. c.). <i>Kontroljautājums: Kādā krāsā ir Jūsu sūklis? Kādas ziepes vai šampūns Jums vislabāk patīk? Kādus higiēnas līdzekļus pazīstat, kādus parasti lietojat? Kur Jūs tos glabājat?</i>		
6.4.6. Spēj un prot apmeklēt tualeti pats gan pa dienu, gan naktī. <i>Kontroljautājums: Kur atrodas tualetes telpa? Kas Jums palīdz nokļūt līdz tualetes telpai? Kā Jūs varat aiziet līdz tualetei naktī, kad ir tumšs?</i>		
6.4.7. Spēj un prot lietot autiņbikses, ieliktnus, higiēniskās paketes. <i>Kontroljautājums: Kad vajag lietot autiņbikses? Ja klientam nepieciešamas autiņbikses – kurš palīdz uzlikt autiņbikses? Ja kliente ir sieviete – kad vajag lietot higiēniskās paketes?</i>		
Punktu skaits 21/18		
Maksimālais punktu skaits 39		
Piezīmes		
6.5. Veselības uzturēšana		
6.5.1. Ir izpratne par medikamentu lietošanu, ja tas nepieciešams (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Kādos gadījumos ir jālieto medikamenti? Kādus medikamentus Jums ir nepieciešams lietot?</i>	x	
6.5.2. Spēj izprast uzvedības traucējumu saistību ar medikamentu lietošanas regularitāti, ja ir vai mēdz būt uzvedības traucējumi (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Kā medikamentu lietošana ietekmē Jūsu veselības stāvokli/uzvedību?</i>		x
6.5.3. Spēj un prot ievērot medikamentu lietošanas laikus (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Kā Jūs parasti lietojat medikamentus?</i>		
6.5.4. Spēj un prot pateikt (<i>klients zina vai spēj informēt</i>), ka jūtas slikti vai par sāpēm (zobu, vēdera, galvas, muguras, kāju, roku) un spēj aprakstīt pašsajūtu. <i>Kontroljautājums: Kā parasti stāstāt, ja Jums kaut kas sāp?</i>		
6.5.5. Spēj un prot meklēt medicīnisko palīdzību (<i>klients zina vai spēj informēt</i>), ja nepieciešams (traumas, saslimšanas u. c.). <i>Kontroljautājums: Kam Jūs parasti stāstāt, ka kaut kas sāp vai ka jūtaties slims?</i>		
6.5.6. Spēj atpazīt un aprakstīt maņu sajūtas (<i>klients spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Pastāstiet par to, kā redzat un dzirdat? Var iedot iepriekš sagatavotus maisiņus ar zirņiem, pupām, putraimiem, miltiem un iedot klientam aptaustīt – Kādas atšķirības sajūtat?</i>		x
Punktu skaits 15/12		
Maksimālais punktu skaits 27		
Piezīmes		
6.6. Mobilitāte		
6.6.1. Spēj un prot mainīt pozu un sēdēt. <i>Novēro klientu izvērtēšanas intervijas laikā, jautā: Kā jūtaties, ilgstoši sēžot?</i>		
6.6.2. Spēj un prot apsēsties uz krēsla, piecelties no tā. <i>Novēro klientu izvērtēšanas intervijas laikā, jautā (klients spēj informēt): Kādas grūtības sagādā piecelšanās vai apsēšanās uz/no krēsla?</i>		
6.6.3. Spēj un prot iekāpt un izkāpt no gultas.		

<i>Kontroljautājums: Pastāstiet (klients zina), kā parasti iekāpjat gultā? Kā tiekat ārā no gultas?</i>		
6.6.4. Spēj un prot piecelties pēc kritiena. <i>Kontroljautājums (klients zina): Ko darāt, ja nejauši pakļūpat un nokrītat?</i>		
6.6.5. Spēj un prot pārvietoties telpā, lietot tehniskos palīgīdzekļus, ja ir nepieciešams. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Pastāstiet, apmēram, cik liela ir Jūsu istaba? Ar kādām kurpēm Jūs parasti staigājat pa istabu? Kur ejat skatīties televizoru? Ja persona izmanto tehniskos palīgīdzekļus – Kurš palīdz lietot, piemēram, ratiņus, spieķi u. c.</i>		
6.6.6. Spēj un prot pārvietoties pa kāpnēm. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kurš Jums palīdz nokāpt vai uzkāpt pa kāpnēm?</i>		
6.6.7. Spēj uzturēties un pārvietoties svaigā gaisā. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kur Jūs parasti pastaigājaties? Cik ilgi Jūs staigājat ārā?</i>		x
Punktu skaits 21/18		
Maksimālais punktu skaits 39		
Piezīmes		
6.7. Orientēšanās spējas telpā un vidē		
6.7.1. Spēj un prot orientēties telpā. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Pastāstiet, kādas telpas ir tuvu Jūsu istabai.</i>		
6.7.2. Spēj un prot orientēties apkārtnē/teritorijā. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Uz kuru pusi ir parks, dīķis, u. c.? Kur Jums vislabāk patīk uzturēties, kad esat izgājis ārā?</i>		
6.7.3. Ir izpratne par drošību uz ielas un rīcību atbilstoši situācijai (klients zina vai spēj informēt). <i>Kontroljautājums: Pastāstiet, ko zināt par to, kā pareizi uzvesties uz ielas? Kur drīkst iet pāri ielai? Kur nedrīkst iet pāri ielai? Ja stāvat ielas malā un Jums ir nepieciešams iet pāri, ko darāt vispirms?</i>	x	
6.7.4. Spēj un prot lietot sabiedrisko transportu, nopirkt biļeti. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Pastāstiet, kad pēdējo reizi braucāt ar autobusu, vilcienu vai pilsētas sabiedrisko transportu? Kur Jūs parasti iekāpjat autobusā vai citā transportlīdzeklī (atkarībā no tā, ko klients izmanto vai ir izmantojis)? Kā Jūs zināt, kur jāizkāpj? Kur pārkat biļeti?</i>		
6.7.5. Spēj un prot atpazīt sev vajadzīgo braukšanas maršrutu, izkāpt vēlamajā pieturā. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Ar kuru autobusu Jums jābrauc, lai nokļūtu . (atbilstoši klienta braukšanas maršrutam)? Līdz kādai pieturai Jums jābrauc?</i>		
Punktu skaits 12/15		
Maksimālais punktu skaits 27		
Piezīmes		
6.8. Drošība		
6.8.1. Izprot tādas apzīmējumus kā “gājēju pāreja”, “luksofors”, “autobusa pietura”, “tualetes” u.c. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): klientam parāda attēlus ar šiem apzīmējumiem un jautā, ko tie nozīmē?</i>	x	
6.8.2. Ir zināšanas par ugunsdrošības noteikumiem, prot atbilstoši rīkoties. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Ko Jūs zināt par ugunsdrošību? Kā rīkotos, ja sajūstu dūmu smaržu telpās? Kā rīkotos, ja redzētu, ka aizdedzies papīrgrozis?</i>		x
Punktu skaits 3/3		
Maksimālais punktu skaits 6		
Piezīmes		

6.9. Pamatizglītība		
6.9.1. Spēj un prot pazīt skaitļus, prot skaitīt, atņemt, var veikt vienkāršas matemātiskas darbības līdz 10 (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Klientam demonstrē iepriekš sagatavotus attēlus ar cipariem un matemātiskām darbībām, uzdod jautājumus, piemēram, cik ir $5 + 4$; $6 - 4$; 3×3 vai $10 : 5$.</i>		
6.9.2. Spēj un prot lasīt. Pazīst burtus (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Klientam iedod iepriekš sagatavotu tekstu un palīdz nolasīt</i>		
6.9.3. Spēj un prot rakstīt. <i>Klientam diktē dažus iepriekš sagatavotus teikumus.</i>		
6.9.4. Spēj un prot izmantot telefonu. <i>Kontroljautājums: Vai Jums ir telefons? Kam Jūs parasti zvanāt? Parādiet, kā lietojat telefonu?</i>		
6.9.5. Spēj un prot izmantot datoru. <i>Kontroljautājums: Vai Jums ir dators? Vai Jūs izmantojiet datoru, lai uzzinātu, kā jūtas draugi, radnieki? Parādiet, kā Jūs lietojat datoru?</i>		
6.9.6. Spēj un prot patstāvīgi pildīt mājasdarbus		
Punktu skaits 18/18		
Maksimālais punktu skaits 36		
Piezīmes		
6.10. Orientācija laikā		
6.10.1. Sapratne par laiku (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Kas tagad ir – rīts, pusdienlaiks, pēcpusdiena vai vakars?</i>		x
6.10.2. Spēj saprast jēdzienus (<i>klients zina vai spēj informēt</i>): datums, diena, gads, mēnesis, sezona. <i>Kontroljautājums: Kāds šodien datums, kāda nedēļas diena? Kāds mēnesis? Kāds gads? Kāda sezona?</i>		x
6.10.3. Spēj izprast kalendāru (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Lūdzu, parādiet kalendārā – kā ir apzīmēta šodiena.</i>		x
6.10.4. Spēj un prot nosaukt pulksteņa laiku (<i>klients zina vai spēj informēt</i>). <i>Kontroljautājums: Sakiet, lūdzu, cik ir pulkstenis?</i>		
6.10.5. Spēj un prot lietot pulksteņa modinātāju. <i>Kontroljautājums: Parādiet, kā lieto pulksteņa modinātāju.</i>		
6.10.6. Spēj saprast vajadzību būt laikā, nenokavēt (<i>klients zina</i>). <i>Kontroljautājums: Pastāstiet, cikos parasti ceļaties? Cikos parasti ir brokastis?</i>		x
Punktu skaits 18/6		
Maksimālais punktu skaits 24		
Piezīmes		
6.11. Saskarsme		
6.11.1. Spēj verbāli komunicēt (<i>klients spēj informēt</i>): saprotamā valodā izteikties, risināt sarunu, veidot dialogu. <i>Novēro klientu izvērtēšanas intervijas laikā.</i>		x
6.11.2. Izprot dažādus neverbālus signālus (<i>klients zina vai spēj informēt</i>): sejas mīmiku, balss toņa, žestu un pozu nozīmi. <i>Kontroljautājums: Kāds parasti izskatās, izklausās priecīgs cilvēks? Kāds skumjš? Kāds dusmīgs?</i>	x	
6.11.3. Spēj un prot saprotami pastāstīt par savām vēlmēm un jūtām. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Pastāstiet, kas Jūs iepriecina? Ko Jūs gribētu?</i>		
6.11.4. Spēj izprast un respektēt citu cilvēku vajadzības (<i>klients zina</i>). <i>Kontroljautājums: Kā jūs rīkojaties, ja kāds no tuviniekiem ir aizmidzis?</i>		x
6.11.5. Spēj un prot adekvāti uzvesties konfliktsituācijās.		

<i>Kontroljautājums (klients zina): Kā Jūs rīkojaties, ja esat sastrīdējies ar kādu no tuviniekiem?</i>		
6.11.6. Spēj veidot kontaktu ar apkārtējiem. <i>Kontroljautājums: Vai Jums ir draugi?</i>		x
6.11.7. Spēj atpazīt savējos, veidot kontaktu ar piederīgajiem. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kā sauc ...?</i>		x
Punktu skaits 18/9		
Maksimālais punktu skaits 27		
Piezīmes		
6.12. Uzvedība		
6.12.1. Spēj un prot uzvesties atbilstoši savam vecumam un dzimumam. <i>Klientu novēro izvērtēšanas intervijas laikā.</i>		
6.12.2. Spēj un prot ievērot elementārās pieklājības normas (sasveicināties, pateikties, uzrunāt utt.). <i>Kontroljautājums (klients zina): Kā uzvedas pieklājīgi cilvēki? Novēro klienta uzvedību izvērtēšanas intervijas laikā</i>		
6.12.3. Spēj un prot novērtēt un kontrolēt savu uzvedību. <i>Kontroljautājums (klients zina): Kā Jūs rīkojaties, ja kāds Jūs lūdz pagaidīt, būt pacietīgam?</i>		
6.12.4. Spēj rīkoties ar apdomu, nav impulsīvs. <i>Kontroljautājums (klients zina): Kā rīkojaties, ja nenotiek tā, kā Jūs vēlaties? Ja kāds neļauj darīt to, ko Jūs gribat?</i>		x
6.12.5. Spēj un prot rīkoties mērķtiecīgi, jēgpilni. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Vai Jūs lasāt? Kādēļ to darāt? (jautājums atbilstoši personas teiktajam par brīvā laika pavadīšanu un darītajiem darbiem)</i>		
Punktu skaits 15/12		
Maksimālais punktu skaits 27		
Piezīmes		
6.13. Kognitīvās funkcijas		
6.13.1. Spēja uztvert realitāti. <i>Kontroljautājums: Kur mēs šobrīd atrodamies? Kas šobrīd notiek?</i>		x
6.13.2. Spēj koncentrēt uzmanību uz konkrētu uzdevumu, situāciju. <i>Klientu novēro izvērtēšanas intervijas laikā, vai viņš ir koncentrējies intervijai?</i>		x
6.13.3. Spēj noturēt uzmanību konkrētā situācijā, veicot konkrētu uzdevumu. <i>Klientu novēro izvērtēšanas intervijas laikā – vai klients notur uzmanību uzdevuma izpildei.</i>		x
6.13.4. Spēj atcerēties nesenos notikumus. <i>Klientu novēro izvērtēšanas intervijas laikā – vai klients stāsta (spēj informēt) par šodienas notikumiem, kas noticis no rīta. Var pajautāt: Ko Jūs darījāt šorīt? Ko ēdāt šorīt brokastīs?</i>		x
Punktu skaits 12/0		
Maksimālais punktu skaits 12		
Piezīmes		
6.14. Brīvais laiks		
6.14.1. Spēj un prot pavadīt brīvo laiku efektīvi, konstruktīvi, atbilstoši vecumam, interesēm. <i>Kontroljautājums (klients spēj informēt): Pastāstiet, ko darāt savā brīvajā laikā? Kā pavadāt rītus, pēcpusdienas, vakarus?</i>		
6.14.2. Spēj izrādīt iniciatīvu un patstāvīgi plānot, organizēt savu brīvo laiku. <i>Kontroljautājums (klients zina vai spēj informēt): Kurā dienas laikā Jums labāk patīk darīt</i>		x

interesējošas lietas, piemēram, lasīt, skatīties TV, spēlēt galda spēles u.c. (atbilstoši klienta interesēm)?				
6.14.3. Spēj izmantot piedāvātās brīvā laika pavadīšanas iespējas. Kontroljautājumi (klients spēj informēt): Kādos brīvā laika pavadīšanas pasākumos Jūs labprāt piedalāties?				x
Punktu skaits 9/3				
Maksimālais punktu skaits 12				
Piezīmes				
Kopējais punktu skaits (maksimālais – 381)				
6.15. Noteiktais bērna pašaprūpes, neatkarības un patstāvības līmenis un atbilstošais aprūpes mājās pakalpojuma apjoms:				
līmenis	punktu skaits	aprūpes pakalpojuma maksimālais apjoms (st./mēn.)		
☐ augsts	286 – 381	40		
☐ vidējs	190 – 285	60		
☐ zems	0 – 189	80		
7. Kopsavilkums				
7.1. Nepieciešamais bērna aprūpes un uzraudzības kopējais apjoms mēnesī (starpība starp 7.1.1. apakšpunktā norādīto stundu skaitu un 7.1.2. – 7.1.5. apakšpunktos norādīto stundu summu)				
7.1.1. Vidējais stundu skaits kalendāra mēnesī			730	
7.1.2. Vidējais nepieciešamais stundu skaits bērna naktsmieram mēnesī (30 dienas x 8 stundas)			240	
7.1.3. Mājsaimniecības pilngadīgo locekļu nodrošinātais bērna aprūpes un uzraudzības stundu skaits mēnesī (neieskaitot 7.1.2. apakšpunktā norādītās stundas)				
7.1.4. Institūciju nodrošinātais bērna aprūpes un uzraudzības stundu skaits mēnesī				
7.2. Vēlamais aprūpes mājās pakalpojuma apjoms (st./mēnesī) (4.1. apakšpunkts)				
7.3. Aprūpes mājās pakalpojuma apjoms (st./mēnesī) (nosakāms 7.2. apakšpunktā noteiktajā apmērā, nepārsniedzot 7.1. apakšpunktā noteikto apjomu un 6.15. apakšpunkta atbilstoši bērna pašaprūpes, neatkarības un patstāvības līmenim noteiktajam aprūpes mājās pakalpojuma apjomam)				

Bērna likumiskā pārstāvja vai audžuvecāka paraksts un tā atšifrējums	
Sociālā darbinieka pilns amata nosaukums, paraksts un tā atšifrējums	

Datums

**Saistošo noteikumu projekta “Saistošie noteikumi par
aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti Jēkabpils novadā”
paskaidrojuma raksts**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. Izstrādes pamatojums Jēkabpils novada pašvaldība 2021. gada 25. novembrī izdeva saistošos noteikumus Nr. 27 “Saistošie noteikumi par aprūpes pakalpojumu bērniem ar invaliditāti” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.27), pamatojoties uz Invaliditātes likuma 12. panta 6.² daļā ietverto deleģējumu pašvaldībām saistošajos noteikumos noteikt aprūpes pakalpojuma personām no 5 līdz 18 gadu vecumam ar invaliditāti, kurām ir izteikti un smagi funkcionēšanas ierobežojumi, izņemot personas, kuras atrodas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijā, stacionārā ārstniecības iestādē vai ieslodzījuma vietā, piešķiršanas, atteikšanas, izbeigšanas un pārtraukšanas nosacījumus un kārtību, kritērijus aprūpes pakalpojuma nepieciešamības novērtēšanai un prasības aprūpes pakalpojuma sniedzējiem. Latvijas Republikas Saeima 2024.gada 7.novembrī pieņēma grozījumus Invaliditātes likumā un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (stājās spēkā 04.12.2024.), vienlaikus veikti grozījumi Ministru kabineta 2021.gada 18.maija noteikumos Nr.316 “Noteikumi par asistenta, pavadoņa un aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti” (turpmāk – MK noteikumi), nosakot, ka šo pakalpojumu var saņemt bez maksas ne tikai līdz 18 gadu vecumam, bet arī pēc pilngadības sasniegšanas līdz 24.gadu vecumam (stājās spēkā 21.12.2024.). Ar šiem grozījumiem no Invaliditātes likuma izslēgta 12.panta 6.² daļa un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 23.pants papildināts ar ceturto un piekto daļu, paredzot, ka Ministru kabinets nosaka maksimālo apjomu, kādā aprūpes mājās pakalpojumu var piešķirt bērnam ar invaliditāti, kuram ir izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk – Valsts komisija) atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, un personai līdz 24 gadu vecumam, kurai īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta (23.panta ceturtdā daļa) un aprūpes mājās pakalpojumu bērni ar invaliditāti, kuriem ir izsniegts Valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, saņem bez maksas. Pēc pilngadības sasniegšanas līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai personai aprūpes mājās pakalpojumu turpina sniegt bez maksas, ja persona ir saņēmusi Valsts komisijas atzinumu par īpašas komisijas nepieciešamību (23.panta piektā daļa). Savukārt MK noteikumu grozījumi vairs nenosaka aprūpes mājās pakalpojuma konkrētas vienas stundas izmaksas un ir paplašināts aprūpes mājās pakalpojuma saņēmēju loks.

1.2. Mērķis

Izdot jaunus saistošos noteikumus, kuros būtu noteikti aprūpes mājās pakalpojuma bērnam ar invaliditāti, kuram ir izsniegts Valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, un personai līdz 24 gadu vecumam, kurai īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta, piešķiršanas, atteikšanas, izbeigšanas un pārtraukšanas nosacījumi un kārtība, kritēriji aprūpes mājās pakalpojuma nepieciešamības novērtēšanai un apjoma noteikšanai, kā arī prasības aprūpes mājās pakalpojuma sniedzējiem, lai personas ar ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem saņemtu kvalitatīvu aprūpes mājās pakalpojumu un vecāki tiktu atslogoti, varētu socializēties un atgriezties darba tirgū.

1.3. Pašreizējā situācija

Tā kā Saistošie noteikumi Nr.27 bija izdoti saskaņā tikai ar Invaliditātes likuma 12.panta 6.² daļu, tie automātiski zaudēja spēku 2024.gada 4.decembrī. Līdz ar to šobrīd pašvaldībā nav tiesiska regulējuma aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai iepriekš minētajai mērķa grupai.

Ņemot vērā normatīvo aktu grozījumus, pašvaldībai jāturpina nodrošināt aprūpes mājās pakalpojumu bez maksas bērniem ar invaliditāti, kuriem ir izsniegts Valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, un arī personām līdz 24 gadu vecumam, kurām īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta.

MK noteikumu grozījumi vairs nenosaka aprūpes mājās pakalpojuma konkrētas vienas stundas izmaksas.

1.4. Problēmas un risinājumi

Pēc Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegtās informācijas, 2024. gadā Jēkabpils novadā bija 82 bērni par kuriem tika maksāts bērnam ar invaliditāti kopšanas pabalsts. Šo bērnu vecākiem ir pamatotas grūtības socializēties, izglītoties un iekļauties darba tirgū.

Lai atslogotu šo bērnu un jauniešu, kuriem nepieciešama īpaša kopšana, vecākus, pašvaldībai jānodrošina aprūpes mājās pakalpojums. Izstrādātie saistošie noteikumi nosaka no pašvaldības budžeta finansēta aprūpes mājās pakalpojuma bērnam ar invaliditāti un personai līdz 24 gadu vecumam, kurai īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta, piešķiršanas, atteikšanas, izbeigšanas un pārtraukšanas nosacījumus un kārtību, kritērijus aprūpes mājās pakalpojuma nepieciešamības novērtēšanai un apjoma noteikšanai un prasības aprūpes mājās pakalpojuma sniedzējiem.

Saistošajos noteikumos tiek paredzēts, ka aprūpes mājās pakalpojumu varēs sniegt bērns ar invaliditāti likumiskā pārstāvja vai audžuģimenes izvēlēta fiziska persona, kurai ir darba vai personīgā pieredze saskarsmē ar personu ar

	invaliditāti, ja minētā persona nav bērna pirmās pakāpes radnieks vai nedzīvo ar bērnu vienā mājāsaimniecībā (turpmāk – aprūpētājs). Pašvaldības sociālais dienests ar aprūpētāju slēgs uzņēmuma līgumu, paredzot vienas stundas izmaksas atbilstoši Ministru kabineta noteikumos par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu gada ietvaros lielākajai aprēķinātajai minimālās stundas tarifa likmei normāla darba laika ietvaros (2025.gadā – 5,72 <i>euro</i> apmērā). Pašvaldības sociālajam dienestam būs tiesības, nepieciešamības gadījumā, aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai piesaistīt arī juridisku personu, kuras pamatdarbība vai kuras attiecīgās struktūrvienības pamatdarbība ir sociālo pakalpojumu sniegšana un kura attiecīgā pakalpojuma sniegšanai ir reģistrēta sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī spēj nodrošināt, ka aprūpes mājās pakalpojumu sniedz aprūpētājs, kuram ir darba vai personīgā pieredze saskarsmē ar personu ar invaliditāti un ir apgūtas speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā Ministru kabineta noteiktajā apjomā. Aprūpes mājās pakalpojuma apjoms tiks noteikts atkarībā no pašvaldības sociālā dienesta noteiktā bērna pašaprūpes, neatkarības un patstāvības līmeņa, ikdienas aktivitāšu pārklājuma un mājāsaimniecības locekļu iespējām sniegt nepieciešamo atbalstu, nepārsniedzot Ministru kabineta noteikumos par asistenta, pavadona un aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti noteikto maksimālo stundu skaitu - 80 stundas kalendāra mēnesī.			
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2025	Turpmākie trīs gadi (<i>euro</i>)		
		2026	2027	2028
2.1. Budžeta ieņēmumi	26426,50	29291,00	29475,50	32340,00
2.2. Budžeta izdevumi	52853,00	58582,00	58951,00	64680,00
2.3. Fiskālā ietekme	26426,50	29291,00	29475,50	32340,00
2.4. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins	Tā kā saistošajos noteikumos vienas stundas izmaksas ir pielīdzinātas Ministru kabineta noteikumos par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu gada ietvaros lielākajai aprēķinātajai minimālās stundas tarifa likmei normāla darba laika ietvaros, nākamajos gados, palielinoties minimālās mēneša darba algas apmēram, budžeta izdevumi palielināsies un attiecīgi arī valsts līdzfinansējums.			
2.4.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins	Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 18. maija noteikumu Nr.316 “Noteikumi par asistenta, pavadona un aprūpes mājās pakalpojumu personām ar invaliditāti” 45.¹ punktu Valsts līdzfinansējuma apmērs aprūpes mājās pakalpojumam ir 50 procenti no pašvaldības faktiskajām izmaksām par bērnam sniegto aprūpes mājās pakalpojumu un atbilstoši 45.² punktā noteiktajam, līdzfinansējumu turpina arī pēc bērna pilngadības sasniegšanas, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai, ja personai pēc pilngadības ir			

	noteikta invaliditāte. Līdz ar to paredzamā līdzfinansējuma apmērs 2025.gadā varētu sastādīt 26426,50 <i>euro</i> (<i>Aprēķins: 50 % no 52853 euro</i>). Līdzīgs aprēķins veikts nākošajiem gadiem.
2.4.2. detalizēts izdevumu aprēķins	Aprūpes mājās pakalpojumu bērniem ar invaliditāti, kuriem noteikta īpaša kopšana, 2024. gada decembrī saņēma 12 bērni un vidējais apmaksāto stundu skaits mēnesī bija 650 stundas. Nemot vērā izmaiņas normatīvajos aktos, kas paredz minēto pakalpojumu nodrošināt arī pēc pilngadības sasniegšanas līdz 24 gadu vecumam, paredzams pakalpojuma saņēmēju skaita pieaugums. Aprēķins veikts, paredzot, ka pakalpojumu saņems 15 personas, attiecīgi palielinoties apmaksājamo stundu skaitam mēnesī vidēji par 120 stundām, 2025.gadā minētajam pakalpojumam provizoriski būs nepieciešams finansējums 52853 <i>euro</i> apmērā (<i>Aprēķins 2025.gadam: 770 st x 5,72 euro x 12 mēn..</i>). Pieņemot, ka būtiski nemainīsies valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un minimālās darba algas apmērs atbilstoši Finanšu ministrijas plānotajam, pieaugs katru gadu par 40 <i>euro</i>, provizoriski: 2026.gadā nepieciešamais finansējums sastādīs 58582 <i>euro</i> (<i>aprēķins: 770 st x 6,34 euro x 12 mēn.</i>), 2027.gadā nepieciešamais finansējums sastādīs 58951 <i>euro</i> (<i>aprēķins: 770 st x 6,38 euro x 12 mēn.</i>), 2028.gadā nepieciešamais finansējums sastādīs 64680 <i>euro</i> (<i>aprēķins: 770 st x 7,00 euro x 12 mēn.</i>).
2.5. Amata vietu skaita izmaiņas (palielinājuma gadījumā: izvērsti pamatojums, izvērtējums par esošo resursu pārskatīšanas iespējām, t.sk. vakanto amata vietu, ilgstošo vakanču izmantošana u.c.)	Amata vietu skaita izmaiņas netiek plānotas.
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. Sociālā ietekme Bērni ar invaliditāti un personas līdz 24 gadu vecumam, kurām īpašas kopšanas nepieciešamība pēc pilngadības sasniegšanas tiek turpināta, saņems kvalitatīvu aprūpes mājās pakalpojumu, kas uzlabos viņu drošību un attīstību. Bērnu vecāki un audžuģimenes iegūs iespēju iekļauties darba tirgū un sabiedrībā. 3.2. Ietekme uz vidi Nav attiecināms. 3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību Nav attiecināms. 3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā Nav attiecināms. 3.5. Ietekme uz konkurenci Nav attiecināms.

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	Saistošo noteikumu projekts paredz, ka saistošo noteikumu projektā paredzētā aprūpes mājās pakalpojuma saņemšanai personai jāvēršas Jēkabpils novada Sociālajā dienestā un jāiesniedz iesniegums un citi dokumenti, kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai. Iesniegumu var nosūtīt pa pastu vai iesniegt elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisku dokumentu noformēšanu un apriti. Administratīvo procedūru izmaksas nav paredzētas.
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	Saistošo noteikumu projekts izstrādāts, lai nodrošinātu Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 9. punktā noteiktās pašvaldību autonomās funkcijas – nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, kā arī iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus. Aprūpes mājās pakalpojumu pašvaldība nodrošina savu autonomo funkciju īstenošanas ietvaros, ievērojot Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktos pašvaldības pienākumus sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanā. Saistošo noteikumu projekta īstenošana tiks veikta ar esošajiem cilvēkresursiem, nemainot to pienākumus un uzdevumus.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu projekta izpildi īstenos Jēkabpils novada Sociālais dienests. Jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija netiks veikta.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošo noteikumu projektā ietvertās tiesību normas ir piemērotas iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir leģitīmi un rīcība ir atbilstoša augstāka juridiskā spēka normatīvajiem aktiem.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā Sabiedrības pārstāvji nav iesaistīti konsultācijās saistošo noteikumu projekta izstrādes procesā. 8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids Saistošo noteikumu projekts sabiedrības viedokļa noskaidrošanai publicēts pašvaldības tīmekļvietnē www.jekabpils.lv sadaļas “Normatīvie akti” apakšsadaļā “Saistošo noteikumu projekti”. Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no saistošo noteikumu projekta publicēšanas datuma pašvaldības tīmekļvietnē. 8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi 8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemto viedokļu apkopojums un izvērtējums 8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to

	apkopojums un izvērtējums 8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām
--	--

Domes priekšsēdētājs

(personiskais paraksts)

R. Ragainis